Svar på fullmäktigemotion om halkskydd för skor för sibbobor över 70 år – Markus Pietikäinen m.fl.

Utskottet för vardag och fritid 21.10.2026 § 86

Beredare: välfärdschef Verena Kortelainen, verena.kortelainen(at)sipoo.fi; specialplanerare Hanna Kindstedt, hanna.kindstedt(at)sipoo.fi

Markus Pietikäinen och 24 andra fullmäktigeledamöter lämnade in en fullmäktigemotion där det föreslås att Sibbo kommun ska tillhandahålla kostnadsfria halkskydd som kan fästas på skor för Sibbobor över 70 år.

Bakgrunden till motionen är ett ställningstagande från välfärdsområdet från 2024, enligt vilket främjandet av välfärd och hälsa i första hand är kommunernas ansvar. Motionens upphovsperson hade tidigare fått information om att välfärdsområdet skulle ansvara för utdelningen av halkskydd, men i sitt senare svar konstaterade välfärdsområdet att det inte ser något hinder för att kommunen ska dela ut halkskydd, eftersom en sådan praxis redan tillämpas i vissa kommuner inom välfärdsområdet.

I motionen motiveras förslaget med att halkolyckor orsakar allvarliga skador, hälsoproblem och kostnader för äldre, särskilt under vintertiden. För att bevara de hälsomässiga fördelarna med att gå och förbättra säkerheten för fotgängare anses det viktigt att förebygga halkolyckor. Enligt motionen är halkskydd på skor ett kostnadseffektivt sätt att minska antalet halkolyckor, och enligt undersökningar kan användningen av dem även minska sjukvårdskostnaderna till följd av olyckor.

Sibbo kommuns ledningsgrupp har beslutat att inköp av halkskydd till skor faller under välfärdsområdets ansvarsområde. I enlighet med denna riktlinje kan inte en enskild tjänsteman eller en enskild förvaltning vidta åtgärder för att organisera utdelning av halkskydd. Kommunen har även undersökt alternativa genomförandesätt, såsom att använda testamenterade medel för ändamålet, men den riktlinje som ledningsgruppen har fastställt kan inte åsidosättas på detta sätt.

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) 6 § bär kommunen det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen. Kommunens arbete i syfte att främja välfärd och hälsa riktar sig särskilt till livsmiljön, fysisk aktivitet, kultur, delaktighet samt till övriga tjänster som stödjer kommuninvånarnas välfärd och vars organisering ligger på kommunens ansvar.

Enligt 7 § i samma lag ansvarar välfärdsområdet för att främja välfärd och hälsa i den mån uppgiften avser de social- och hälsovårdstjänster som området har ansvaret för att organisera. Välfärdsområdet ansvarar även för tjänster som rör förebyggande av sjukdomar, olycksfall och försämrad funktionsförmåga samt för hjälpmedelstjänster som en del av hälso- och sjukvården.

Kommunen anser att anskaffningen av halkskydd i första hand handlar om att förebygga fallolyckor och de skador som dessa orsakar. Syftet med halkskydd är att minska risken för halkolyckor som kan leda till exempelvis höft-, skenben-, fotleds- och handledsfrakturer samt andra skador som kräver hälso- och sjukvårdstjänster. Ur detta perspektiv kan utdelningen av

halkskydd jämföras med förebyggande åtgärder inom hälso- och sjukvården och hjälpmedelstjänster, för vilka organiseringsansvaret ligger hos välfärdsområdet.

Sibbo kommun främjar sina invånares välfärd och hälsa samt äldres funktionsförmåga genom att bland annat tillhandahålla idrotts- och motionstjänster, motionsrådgivning, kulturtjänster samt Sibbo Instituts verksamhet. Dessa tjänster bidrar till att främja säker mobilitet, en aktiv livsstil och förebyggande av fallolyckor, till exempel genom motionsgrupper, motionslokaler och motionsrådgivning. Kommunen främjar även säker mobilitet genom att bland annat satsa på underhåll av gatorna, gång- och cykelvägar samt tillgänglighet. Kommunens uppgift är att skapa förutsättningar för att upprätthålla välfärd, hälsa och funktionsförmåga, men inköp och utdelning av enskilda hjälpmedel för mobilitet, såsom halkskydd, ingår inte i kommunens nuvarande serviceuppgifter.

Användningen av halkskydd anknyter i första hand till att förebygga olyckor, fall och de hälsoskador som dessa kan orsaka, vilket är nära kopplat till den helhet av tjänster inom social- och hälsovård samt rehabilitering som faller under välfärdsområdets ansvarsområde. Av denna anledning ingår tillhandahållandet av halkskydd och andra individuellt anpassade hjälpmedel för mobilitet i servicesystemet hos Östra Nylands välfärdsområde.

Av de skäl som anges ovan kommer Sibbo kommun inte att tillhandahålla halkskydd kostnadsfritt till Sibbobor över 70 år. Kommunen fortsätter dock att främja äldres välfärd, funktionsförmåga och säker mobilitet, bland annat genom sina tjänster inom motion, rådgivning, kultur och fritid samt i samarbete med Östra Nylands välfärdsområde. Arbetet med att främja äldres välfärd sker även i samarbete med Sibbo kommuns äldreråd.

Föredragande — Sektordirektör, vardag och fritid Pietinen Jukka

Förslag

Utskottet för vardag och fritid antecknar svaret för kännedom och ger det vidare till kommunstyrelsen och fullmäktige för kännedom.

Behandling

Beslut

Utskottet för vardag och fritid godkände enhälligt föredragandens förslag.

Bilagor

Kommunstyrelsen 09.11.2026 § 290

Föredragande — Kommundirektör Grannas Mikael

Förslag

Kommunstyrelsen antecknar svaret för kännedom. Dessutom delger kommunstyrelsen ärendet fullmäktige och föreslår att motionen därmed är slutbehandlad.

Paragrafen justeras omedelbart.

Behandling

I samband med behandlingen beslutade föredraganden att stryka följande stycke ur svaret på fullmäktigemotionen: *“Sibbo kommuns ledningsgrupp har beslutat att inköp av halkskydd till skor faller under välfärdsområdets ansvarsområde. I enlighet med denna riktlinje kan inte en enskild tjänsteman eller en enskild förvaltning vidta åtgärder för att organisera utdelning av halkskydd. Kommunen har även undersökt alternativa genomförandesätt, såsom att använda testamenterade medel för ändamålet, men den riktlinje som ledningsgruppen har fastställt kan inte åsidosättas på detta sätt.”*.

Beslut

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens ändrade förslag. Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att svaret på motionen delges Östra Nylands välfärdsområde.

Paragrafen justerades omedelbart.

Bilagor

Fullmäktige 16.11.2026
420/02.08.00/2025

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige

- antecknar svaret för kännedom och beslutar att motionen därmed är slutbehandlad och
- delger Östra Nylands välfärdsområde svaret på motionen.

Behandling

Beslut

Bilagor

Bilaga 1 - Motion om tillhandahållande av halkskydd på skor för Sibbobor över 70 år